

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: VK-14P/138/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222202640
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Murgaš
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2024:6222202640.14

Rozhodnutie

Okresný súd Lučenec sudcom JUDr. Ľubošom Murgašom vo veci starostlivosti o maloletú U. I. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov: matky R. U., nar. XX. XX. XXXX, M. XX, R., a otca F. H., nar. 01. 10. XXXX, A. B.. XXXX/XX, M., o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd konanie v časti návrhu o uložení ústavného liečenia otcovi
z a s t a v u j e.

II. Súd styk otca s maloletou U. I. H., nar. XX.XX.XXXX n e u p r a v u j e .

III. Otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletej výživným vo výške 180,00 Eur mesačne vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 12.12.2022.

IV. Zročné výživné od 12.12.2023 do 30.06.2024 v sume spolu 745,80 Eur je otec p o v i n ý uhradiť matke v splátkach po 25,00 Eur vždy do 20-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok pre prípad nezaplatenia aj len jednej splatnej splátky, čím sa stane splatným celý dlh na zročnom výživnom.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

VI. Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. VK-14P/64/2022-68 zo dňa 12.09.2022 vo výroku o úprave styku (výrok III.) a vo výroku o výške výživného (výrok IV.).

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 12. 12. 2022 sa matka domáhala úpravy styku otca s mal. I. H. z dôvodu opakovaných pozitívnych testov otca na omamné látky. Zároveň navrhla, aby súd otcovi nariadil ústavné liečenie. V písomnom podaní zo dňa 15.02.2023, ktorým doplnila návrh spresnila rozsah úpravy styku otca s mal. I. H. v rozsahu jeden krát mesačne na dve hodiny (streda) od 16:00 hod.- 18:00 hod..

2. Ďalej tunajšiemu súdu dňa 23. 10.2023 doručila návrh, ktorým navrhla, aby súd prispieval na výživu mal. I. H. zvýšeným výživným vo výške od 200 - 250 EUR mesačne s poukazom na rast mesačných výdavkov maloletej, zvýšenie príjmu otca, ktorý žije v spoločnej domácnosti s družkou a s poukazom na pokles životných nákladov otca.

3. Okresný súd Lučenec uznesením č. k. VK-14P/138/2022-47 zo dňa 13.11.2023, právoplatným dňa 22.11.2023 na spoločné konanie spojil vyššie uvedené veci zmysle ust. § 166 ods. 1 zák. č. 160/2015

Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) s tým, že obe uvedené konania sú uvedené pod sp. zn. VK- 14P/138/2022.

4. Otec mal. dieťaťa v písomnom podaní zo dňa 06.03.2023 poukázal, že nie je užívateľom omamných látok (drog). Deklaroval ochotu odobrať biologický materiál za účelom zistenia prítomnosti omamných látok, pričom požiadal, aby náklad vo výške 200 EUR uhradila matka.

5. Na informatívnom stretnutí rodičia maloletej nedospeli k rodičovskej dohode. Otec na stretnutí dňa 29.03.2023 uviedol, že sumu výživného vo výške 140 EUR uhradza pravidelne, pričom zaplatil celé zameškané výživné. V otázke styku by uprednostnil dohodu po predchádzajúcom telefonickom dohovore s matkou tak, aby sa styk realizoval za prítomnosti matky. Matka na stretnutí dňa 13.4.2023 trvala na stanovisku, aby otec maloletej pred stykom realizoval testovanie na omamné látky. Dňa 19.10.2023 otec poukázal na svoje psychiatrické vyšetrenie v súvislosti so zisťovaním omamných látok pre potreby tohto konania.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 28.02.2024 uviedol, že je v záujme mal. dieťaťa, aby sa styk realizoval v rozsahu predchádzajúceho rozhodnutia a nebol zúžený. Návrh matky na zvýšenie výživného v rozsahu 200 - 250 EUR nerefektuje rast výdavkov na strane maloletej ani zmenu majetkových pomerov otca s poukazom na krátkosť času od predchádzajúcej právoplatnej úpravy zo septembra 2022.

7. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca a oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov: Správa z psychiatrického vyšetrenia zo dňa 05.12.2023, výsledok vyšetrenia na čl. 57, prídavok na dieťa čl. 83 - 84, výpočtový list rodičovský príspevok čl. 84, správa z prešetrenia pomerov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš zo dňa 11.03.2024, správa úradu práce čl. 199 z 13.03.2024, správa sociálnej poisťovne z 13.03.2024 čl. 101, správa o prešetrení pomerov u otca čl. 103, mzdový list za rok 2023 a 2024 čl. 106 a 107, obsah pripojeného súdneho spisu sp. zn. VK-14P/64/2022 a spisu sp. zn. 27P/91/2023 Okresného súdu Lučenec, pričom zistil vo veci nasledovný skutkový stav:

O úprave výkonu rodičovských práv a povinností a v otázke výživného pre maloletú bolo naposledy právoplatne rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš, č. k. 14P/64/2022 - 68 zo dňa 12.09.2022 tak, že súd maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky, upravil styk otca s maloletou každú stredu v sobotu v čase od 15.00 hod. do 19.00 hod. v domácnosti a za prítomnosti matky, otcovi uložil povinnosť pred realizáciou styku vykonávať test na omamné psychotropné látky ako podmienku realizácie styku. Pokiaľ sa týka vyživovacej povinnosti súd určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej vo výške 140 EUR mesačne so splatnosťou ku dňu 25. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc od 15.06.2022. Zároveň mu uložil povinnosť zaplatiť ročné výživné za obdobie od 15.06.2022 do 30.09.2022 v sume 355 EUR v mesačných splátkach po 20 EUR, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania so splatnosťou splátok. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že v otázke zverenia a úpravy styku otca a mal. dieťaťa súd vychádzal z dohody rodičov. Spornou bola otázka výživného, pri ktorej súd vychádzal z odôvodnených potrieb na výživu maloletej, ktoré ustálil vo výške 245 EUR (33,33 EUR oblečenie, 2,50 EUR drogeria - olej do kúpeľa na atypický ekzém, 15 EUR vitamíny, 10 EUR hračky, ostatná hygiena 35 EUR). Zvýšené výdavky uznal na pokrytie osobitnej stravy 150 EUR z dôvodu atopického ekzému. Z hľadiska výživy zobral do úvahy, že čiastka 30 EUR na výžive je pokrytá z prídavkov matky, čím náklad na úhradu výživného predstavuje 215 EUR. Zohľadnil ďalej, že matka zabezpečuje celodennú starostlivosť o maloletú a podieľa sa na výžive výkonom osobnej starostlivosti, z ktorého dôvodu nemôže dosahovať rovnaký príjem ako otec. Súd zobral do úvahy celkový príjem matky vo výške 553,70 EUR (rodičovský príspevok 380 EUR, čiastočný invalidný dôchodok 183,70 EUR). Zároveň prihliadol na čistý príjem otca zo zamestnania vo výške 850 EUR. Na základe týchto rozdielov v príjmoch oboch rodičov určil príspevok na výživu maloletej zo strany otca vo výške 140 EUR, s tým, že zostatok nákladov na maloletú v sume 75 EUR pokryje výživným matka.

8. Zo zápisnice zo stretnutia rodičov zo dňa 29.03.2023 vyplynula predstava otca, aby sa styk realizoval na základe predchádzajúcej telefonickej dohody s matkou podľa jeho časových možností, aby prebiehal za prítomnosti matky, resp. oboch rodičov

9. Z výsluchu otca na pojednávaní dňa 12.04.2024 vyplynulo, že styk s maloletou dcérou sa aktuálne uskutočňuje za prítomnosti matky, pričom doposiaľ zo strany matky mal vytvorenú primeranú zabezpečenú možnosť sa stretávať s mal. dieťaťom v rozsahu ako bolo určené súdnym rozhodnutím.

Poprel závislosť od omamných a psychotropných látok aj alkoholu. Dňa 05.12.2023 sa podrobil vyšetreniu psychiatra, pričom správu z lekárskeho vyšetrenia doložil súd. Absolvoval psychologickú terapiu v Banskej Bystrici. Na základe výkonu zamestnania dosahuje príjem vo výške 1.050 EUR v čistom. Aktuálne je zamestnaný v spoločnosti Continental s.r.o. so sídlom vo Zvolene. Žije u svojho otca v M., ktorému prispieva na bývanie 200 EUR, na stravu a potraviny 200 EUR. Z hľadiska svojich výdavkov znáša zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť a lieky, na zubára 120 EUR. Ďalej poukázal, že jeho životné náklady sú približne v rovnakej výške ako boli určené pri predchádzajúcim rozhodnutí súdu s tým, že celý príjem spotrebuje na zabezpečenie svojich životných potrieb. K deklarovanej výdavkom na strane maloletej za primeranú považoval čiastku na ošatenie a obuv, na nákup osobitnej drogérie, na hygienu a plienky, rovnako aj zvýšený výdavok na stravu a PHM.

10. Na základe výsluchu matky na pojednávaní dňa 07.06.2024 vyplynulo, že u mal. dieťaťa došlo k nárastu životných potrieb odôvodňujúcich zvýšenie vyživovacej povinnosti o sumu najmenej 50 EUR od podania návrhu. Výdavky na stravu sú najmenej 300 EUR mesačne. Ďalej matke vzrástli výdavky v spojitosti so zdravotným stavom maloletej, najmä na nákup liekov a zabezpečenie dopravy na lekárske vyšetrenia. Matka podotkla, že dosahuje príjem z invalidného dôchodku 230 EUR, rodičovského príspevku 415 EUR, prídavkov na mal. dieťa 60 EUR, pričom otec si plní vyživovaciu povinnosť vo výške 140 EUR mesačne. Zo strany otca nebolo poskytnuté žiadne plnenie nad rámec určenej vyživovacej povinnosti. Dodala, že s otcom maloletej sa dokáže na realizácii styku dohodnúť s ohľadom na jeho pracovné povinnosti a nie je nutná úprava styku rozhodnutím, pričom v správaní otca došlo k zlepšeniu. Netrvala, aby súd otcovi uložil ústavné ochranné liečenie z dôvodu užívania omamných látok.

11. Podľa záverov psychiatrického vyšetrenia otca zo dňa 05.12.2023 MUDr. Petra Strečka nevyplývali u otca abstinenčné symptómy ani známky požitia alkoholu. Realizované výsledky vyšetrenia na prítomnosť omamných a psychotropných látok boli vykonané s negatívnym výsledkom.

12. Zo správy o prešetrení pomerov na strane matky maloletej ÚPSVaR Veľký Krtíš zo dňa 11.03.2024 vyplynulo, že maloletá žije s matkou na adrese M. XXX/XX v R. v rodinnom dome vo vlastníctve starých rodičov matky. Matka deklarovala príjem z invalidného dôchodku 195 EUR, prídavkov na dve deti 120 EUR, rodičovského príspevku 412 EUR a z dôvodu výživného 180 EUR. Ďalej podotkla náklady na chod domácnosti vo výške 200 EUR s tým, že starí rodičia maloletej disponujú starobným dôchodkom 340 EUR, resp. 650 EUR. V spoločnej domácnosti s matkou a maloletou žije aj dospelý syn matky A. C.G.. Matka si plní vyživovaciu povinnosť voči mal. E. L. vo výške 50 EUR. Matka deklarovala výdavky na maloletú I. spolu vo výške 300 EUR (oblečenie obuv 100 EUR, drogéria v súvislosti s atopickým ekzémom 50 EUR, plienky a hygiena 70 EUR, strava 50 EUR, pre HN lekárovi 20 EUR). Zo správy vyplýva zlepšenie komunikácie rodičov v súvislosti s realizáciou styku a pravidelné plnenie vyživovacej povinnosti otcom. Matka navrhla styk neupravovať a záujem na dohode o výške výživného.

13. Podľa správy o prešetrení pomerov na strane otca maloletej zo strany ÚPSVaR Lučenec zo dňa 19.03.2024 bolo preukázané, že otec pracuje v spoločnosti Continental, s.r.o. so sídlom vo Zvolene ako pracovník obsluhy vysokozdvížneho vozíka (operátor výroby), pričom do práce dochádza na denné a nočné smeny. Dosahuje čistý mesačný príjem cca 1.050 EUR. V spoločnej domácnosti žije so sestrou U., ktorá je nezamestnaná a s otcom Š., ktorý je dôchodca v trojizbovom byte vo vlastníctve otca. Otec maloletej si plní určenú vyživovaciu povinnosť vo výške 140 EUR mesačne, pričom realizácia styku z jeho strany je časovo podmienená zamestnaním práce zo strany zamestnávateľa otca.

14. Na základe mzdového listu vyplynul za rok 2023 čistý mesačný príjem otca na úrovni 1.097,47 EUR a v roku 2024 (mesiac január, február) čistý príjem 1.090 EUR.

15. Zo správy ÚPSVaR Veľký Krtíš zo dňa 13.03.2024 (č. I. 99) bolo preukázané, že matka poberá rodičovský príspevok počnúc od 01.08.2021 vo výške 473,30 EUR, rodinné prídavky od 01.07.2005 na dve deti vo výške 120 EUR, pričom v evidencii uchádzačov o zamestnanie bola evidovaná v roku 2017.

16. Na základe správy Sociálnej poisťovni, pobočka Veľký Krtíš zo dňa 13.03.2024 (č. I. 101) súd mal preukázané, že matka maloletej je nezamestnaná a je poberateľkou invalidného dôchodku od 01.10.2016 vo výške 222,60 EUR.

17. Podľa § 36 ods. 1 č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „ZoR“); Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

18. Podľa § 25 ods. 1 ZoR; rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

19. Podľa § 25 ods. 2 ZoR; Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa § 26 ZoR; Ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

21. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 ZoR; plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (ust. § 75 ods. 1 ZR).

23. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá ZoR; dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

24. Podľa § 78 ods. 3 ZoR; pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

25. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd vec právne posúdil podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého sú splnené podmienky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej. Na základe výsluchov oboch rodičov jednoznačne vyplynulo, že títo spolu nežijú.

26. Matka na pojednávaní dňa 07.06.2024 netrvala na časti návrhu, aby súd vo vzťahu k otcovi ukladal ochranné liečenie v súvislosti s užívaním omamných látok. Keďže v tomto rozsahu došlo k späťvzatiu návrhu matky, súd konanie o tejto otázke zastavil.

27. Ďalej k úprave styku súd konštatuje, že výsluchmi oboch rodičov bolo preukázané, že došlo k zlepšeniu ich komunikácie. Matka je ústretová k časovým možnostiam otca na realizáciu styku v súvislosti s výkonom jeho pracovnej činnosti. Otec nesúhlasil, aby rozsah styku s maloletou bol zúžený. Navrhol, aby uvedenú otázku súd prispôbil aktuálnej situácii. Vo výsluchu uviedol, že s matkou sa dokáže pred termínom styku dohodnúť. Kolízny opatrovník uviedol, že obaja rodičia sa na otázke styku dokážu zhodnúť, pričom zúženie styku by nebolo v záujme maloletej. Otec teda dostatočným spôsobom pred súdom deklaroval zdravotný stav, ktorý je spôsobilý na realizáciu styku s mal. dieťaťom.

28. Na základe uvedených prejavov rodičov a zástupcu maloletej možno uviesť, že obaja rodičia vyjadrili súhlas, aby styk otca s maloletou výslovne nebol upravený súdnym rozhodnutím, čomu súd potom vyhovel a styk výslovne neupravoval vo výroku súdneho rozhodnutia. Mal za to, že na základe zlepšenia

vzájomného vzťahu oboch rodičov sa na otázky realizácie styku dokážu lepšie dohodnúť vzhľadom na konkrétne okolnosti.

29. Ďalej sa súd zaoberal úpravou výšky vyživovacej povinnosti, ktorá otázka bola medzi rodičmi sporná. Primerane aplikoval ustanovenie § 24 až § 26 ZoR a upravil výšku vyživovacej povinnosti voči maloletej zo strany otca ako rodiča, ktorému maloletá nebola zverená do osobnej starostlivosti.

30. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci výživného opakovane rozhodnúť (znižiť, resp. zvýšiť výživné, ktoré už bolo raz určené právoplatným rozhodnutím) je zmena pomerov, a to buď na strane rodičov, alebo na strane oprávneného (maloletého dieťaťa), alebo na oboch stranách. V zmysle platnej judikatúry je potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, avšak tieto môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti len vtedy, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia pôvodného rozsudku.

31. Vykonaným dokazovaním má súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného ubehla doba takmer 2 roky. Maloletá v čase poslednej úpravy výživného bola vo veku jeden rok, nachádzala sa v celodennej osobnej starostlivosti matky, ktorá mala bežné výdavky na oblečenie, obuv a stravu, zvýšené výdavky na hygienu osobitnú stravu v celkovej výške približne 245 EUR (oblečenie, drogéria na atypický ekzém, vitamíny, hračky, ostatná hygiena, strava).

32. V súčasnosti je maloletá staršia o dva roky, pričom došlo k rastu jej bežných životných potrieb. Pri stanovení výdavkov na odôvodnené potreby maloletej súd vychádzal z prešetrenia pomerov na strane matky, ako aj z výsluchu matky. Týmto spôsobom bolo preukázané, že matka zabezpečuje výkon osobnej starostlivosti na dobrej úrovni, keď maloletá je zdravá, má absolvované preventívne prehliadky a je dispenzarizovaná v pediatickej ambulancii MUDr. Lillei Golindei. Súd zohľadnil celkové odôvodnené výdavky matky na zabezpečenie výkonu osobnej starostlivosti o maloletú. Vzal do úvahy pomernú časť nákladov na ošatenie vo výške 35 EUR (aliquotná časť z deklarovanej sumy 100 EUR), stravu 150 EUR v súvislosti s osobitnou diétou, prípravky na hygienu a plienky 70 EUR, osobitnú hygienu na atopický ekzém 50 EUR, výdavky na vitamíny a lieky 20 EUR, zvýšené náklady na PHM z dôvodu návštev lekárov 20 EUR. Z uvedených položiek súd vychádzal, keďže ani otec maloletej vo výsluchu nespochybnil výdavky na ošatenie a obuv, rovnako nespochybnil výdavky na osobitnú hygienu (atopický ekzém) a drogériu. Pokiaľ matka navýšila výdavkov na stravu maloletej na úroveň 300 EUR, uvedené súd považoval za neprimerané s prihliadnutím na vek maloletej. Matka v rámci prešetrenia pomerov uvádzala celkové zvýšené výdavky na maloletú na úrovni 300 EUR. Deklarovaný rast nákladov maloletej na stravu vo výške 300 EUR oproti situácii z času prešetrenia pomerov bližšie nekonkretizovala a nedoložila. Rovnako súd považoval za nadsadenú čiastku na nákup PHM (nafta) na úrovni 100 EUR mesačne a výdavky na telefón 40 EUR v súvislosti s návštevami lekárov. Po sčítaní všetkých uvedených výdavkov je potrebné na výživu maloletej mesačne vynaložiť sumu približne 345 Eur.

33. Na margo uvedených vyšších výdavkov na výživu maloletej súd konštatuje, že nemožno vylúčiť taký stav, keď v niektorých mesiacoch sa na výživu maloletej vynaloží suma vyššia na ošatenie a hygienu a naopak nižšia čiastka na stravovanie, prípadne na náklady na vitamíny a lieky.

34. V tejto súvislosti súd uvádza, že náklady na maloleté dieťa nikdy nemožno exaktne ustáliť, pretože sa stanovuje určitý kvalifikovaný odhad. Súd má za to, že vyššie uvedená suma v súčte zohľadňuje všetky potreby maloletej a jej výška je primeraná na výživu dieťaťa vo veku 3 rokov. Súd poukazuje na ustanovenie § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého má dieťa právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, pričom z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by niektorý z rodičov oproti predchádzajúcej úprave práv a povinností dosahoval nadpriemerné príjmy alebo vlastnil majetok väčšieho rozsahu. Súdom určené výdavky na maloletú zodpovedajú zistenej životnej úrovni rodičov.

35. Na základe ustálenej judikatúry platí (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 19. marca 2018 sp. zn. 3 Cdo 88/2017), že súd pri určovaní výšky výživného na maloleté dieťa prihliada aj na to, do akej miery sú potreby maloletého hradené z dávok štátnej sociálnej podpory, nevynímajúc dávky platené zo zahraničia. V tejto súvislosti súd mal preukázané, že matka maloletej poberá na maloletú prídavok na dieťa vo výške 60 EUR, ktorá suma je účelovo viazaná na potreby maloletej. Po

odpočítaní uvedenej čiastky zostáva zo strany rodičov na úhradu výdavkov maloletej vynaložiť čiastku 285 Eur mesačne.

36. Pokiaľ sa jedná o osobnú a majetkovú situáciu rodičov uvedenú sumu súd posudzoval v súlade s ust. § 75 ods. 1 ZoR, teda na základe schopnosti, možnosti a majetkové pomery rodičov ako osôb povinných z výživného. Súd zisťoval, ktorý z rodičov sa má v akom pomere podieľať na úhrade vyššie deklarovaných nákladov maloletej. V tejto súvislosti nerozhoduje skutočný príjem rodiča, ale všetky jeho schopnosti a možnosti dosahovať príjem (tzv. potencialita príjmov).

37. Z vykonaného dokazovania súd má v porovnaní s predchádzajúcou úpravou práv a povinností rodičov preukázané, že na strane otca je naďalej daná oveľa vyššia potencialita dosahovať príjem a platiť výživné. Vzhľadom na zdravotný stav matky je zrejmé, že matka má obmedzené zárobkové možnosti, pretože je invalidná (v rozsahu 60 %) a otec nemá žiadne zdravotné obmedzenia.

38. Súd s poukazom na ust. § 62 ods. 4 ZoR zobral súd do úvahy, že matka zabezpečuje výkon celodennej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, o ktoré sa riadne stará a poskytuje jej rozhodujúcu mieru starostlivosti, čím by sa na výžive maloletej mala podieľať nižším finančným príspevkom oproti vyživovacej povinnosti otca. Pokiaľ sa jedná o osobné majetkové pomery matky v týchto oproti predchádzajúcemu obdobiu nastala zmena v tom, že u matky došlo k zvýšeniu jej príjmu, pričom poberá rodičovský príspevok vo výške 473,30 EUR a čiastočný invalidný dôchodok v sume 222,60 EUR, t.j. má k dispozícii čiastku 695,90 EUR mesačne. Súd prihliadol, že matka sa podieľa na chode domácnosti príspevkom 200 EUR mesačne a naďalej plní vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k mal. dcére E. L. vo výške 50 EUR mesačne.

39. Na strane otca v porovnaní s predchádzajúcim obdobím došlo k zmene v jeho osobných a majetkových pomeroch. Otec má stabilizovaný príjem zo zamestnania v spoločnosti Continental s.r.o. so sídlom vo Zvolene, pričom pracuje na zmeny ako operátor výroby a dosahuje čistý mesačný príjem na úrovni 1.090 EUR. Vzhľadom na svoj zdravotný stav a aktuálne možnosti a schopnosti má možnosť dosahovať vyšší príjem ako matka. Otec deklaroval osobné výdavky na stravu 200 EUR, na bývanie 200 EUR a súvislosti so zdravotným stavom 120 EUR, ktoré do súdneho spisu žiadnym dokladom nedoložil. Nebolo však ani nijako preukázané, že otec žije v spoločnej domácnosti s priateľkou, čím by sa znížili jeho životné náklady ako uvádzala matka.

40. Na základe porovnania pomerov na strane rodičov možno konštatovať, že došlo k rastu príjmov matky zo sumy 553,70 EUR na čiastku 695,90 EUR. Zároveň vzrástol čistý príjem otca zo sumy 850 EUR na čiastku 1.090 EUR mesačne. Je z tohto zrejmé, že existuje podstatný rozdiel na príjmovej strane oboch rodičov v rozsahu 394,10 EUR. Príjem matky je na úrovni 65 % z aktuálneho príjmu otca, preto by sa otec mal podieľať na výžive maloletej vo väčšej miere ako matka v rozsahu najmenej o 35 %. Uvedenému zisteniu z výdavkov maloletej, ktoré sú rodičia povinní pokryť výživným vo výške 285 EUR zodpovedá čiastka 180 EUR, pričom zvyšných 105 EUR je povinná pokryť matka. Rozsah zvýšenej vyživovacej povinnosti otca zodpovedá 18 % jeho čistého mesačného príjmu, čo je v zhode s metodikou Ministerstva spravodlivosti SR, ktorá sa týka zjednocovania postupu pri určení výživného.

41. Zvýšené výživné je primerané aktuálnemu príjmu otca. Súd konštatuje, že v zmysle ust. § 62 ods. 5 ZoR výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nebolo nutné vynaložiť. Súd neprihliada na neprimerané majetkové riziká, ktoré rodičia na seba berú (§ 75 ods. 1 ZoR). Nezobral teda do úvahy výdavok otca v súvislosti s dochádzaním do práce, keďže otec má potencialitu dosahovať príjem prevyšujúci 850 Eur v čistom aj rámci okresu, v ktorom žije, nakoľko v minulosti bol zamestnaný v tomto okrese s obdobným príjmom. Pri neuznaní uvedených výdavkov s nezmenenou potencialitou je otec schopný platiť výživné v sume 180 Eur mesačne. Aj matka je pri svojom príjme 695,90 Eur mesačne schopná pokryť zvyšok výživného v sume 105 Eur mesačne, a to aj pri zohľadnení ďalšej vyživovacej povinnosti na maloletú dcéru E. L., na ktorú jej bolo určené výživné 50 EUR mesačne. Vzhľadom k tomu súd určil povinnosť otca prispievať na výživu maloletej zvýšeným výživným vo výške 180 EUR mesačne. Zároveň súd upravil splatnosť mesačných splátok výživného k 20. dňu toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc od 12.12.2022 (výrok III. tohto rozsudku) s ohľadom na včasné zabezpečenie potrieb maloletej z prostriedkov výživného.

42. Súd určil počiatok vyživovacej povinnosti ku dňu podania návrhu v súlade s ustanovením § 77 ods. 1 ZoR, teda ku dňu 12.12.2022. Od tohto dňa do rozhodnutia súdu vznikol otcovi dlh na zročnom výživnom. Za mesiac december 2022 vzniklo otcovi zročné výživné vo výške 25,80 EUR (20 dní x 1,29 EUR/ deň), za rok 2023 vzniklo otcovi zročné výživné vo výške 480 EUR (12 mesiacov x 40 EUR) a za celých šesť mesiacov roku 2024 zročné výživné vo výške 240 EUR (6 mesiacov x 40 EUR). Na základe zhodných skutkových tvrdení vyplynulo, že otec si v uvedenom období riadne plnil vyživovaciu povinnosť určenú súdom vo výške 140 EUR. Po odpočítaní sumy zaplateného bežného výživného od sumy zvýšeného výživného (180 EUR) otcovi vznikol dlh na zročnom výživnom v celkovej výške 745,80 EUR.

43. Vzhľadom na výšku dlhu, ktorý niekoľkonásobne prevyšuje bežné mesačné výživné, povolil súd dlh na zročnom výživnom splácať v mesačných splátkach po 25 Eur spolu s bežným výživným, čo považoval za primerané, nakoľko dlh na zročnom výživnom otec zaplatí za dva a pol roka. Zároveň zbral do úvahy aktuálne príjmové, majetkové a osobné pomery otca. Súčasne rozhodol, že omeškanie so zaplatením čo aj len jeden zo splatných splátok zročného výživného má za následok splatnosť celého dlhu.

44. O nároku náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého v mimosporových konaniach nemá žiaden z účastníkov na náhradu trov nárok.

45. Zároveň súd konštatoval, že na základe tohto rozsudku dochádza zmene pôvodnej úpravy práv a povinnosti účastníkov (rodičov a maloletého dieťaťa), ktorá bola nastolená rozsudkom Okresného súdu, č. k. VK-14P/64/2022-68 zo dňa 12.09.2022 vo výroku o úprave styku (výrok III. rozsudku) a vo výroku o výške výživného (výrok IV. rozsudku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Veľký Krtíš písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.